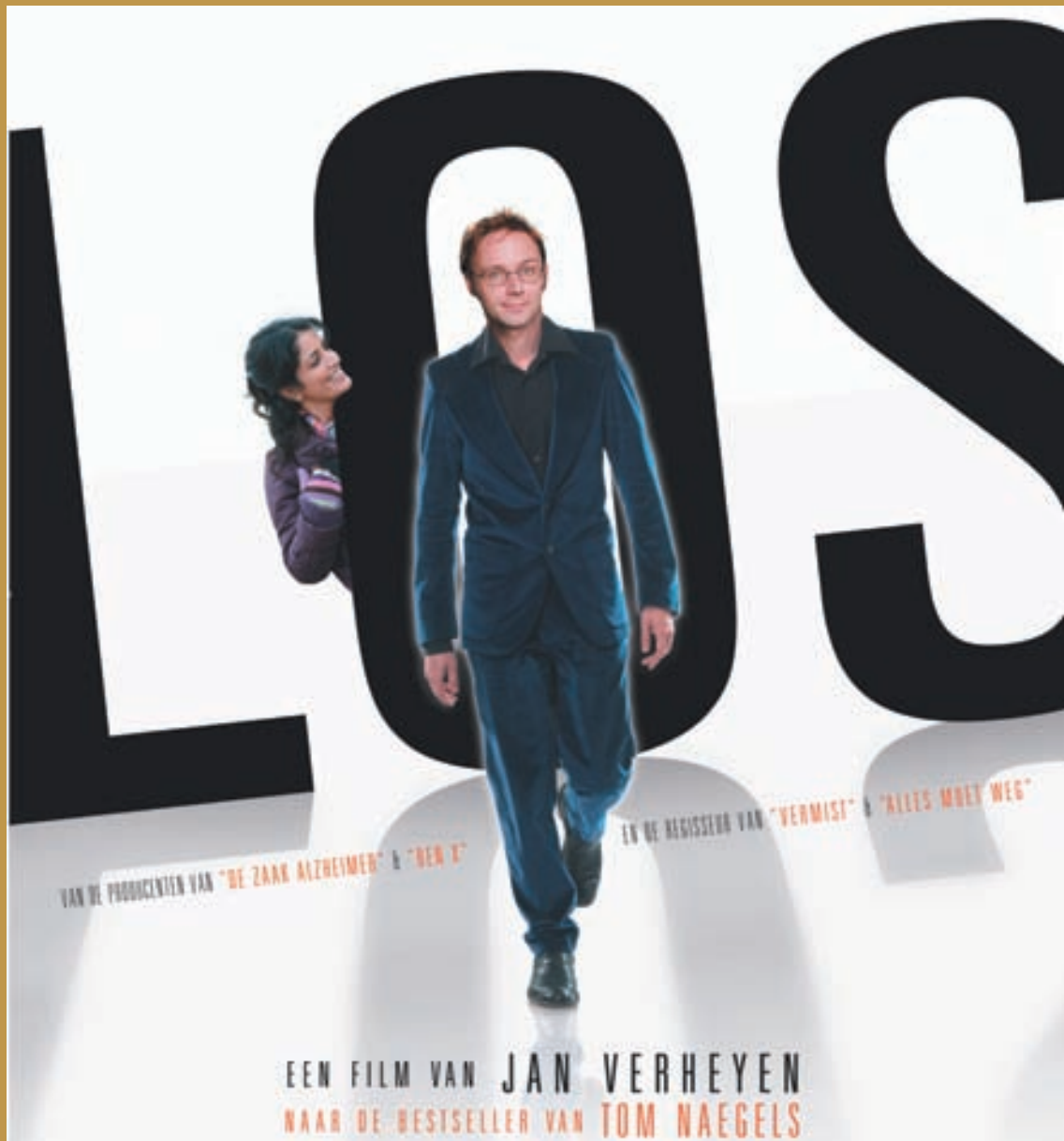

LOS

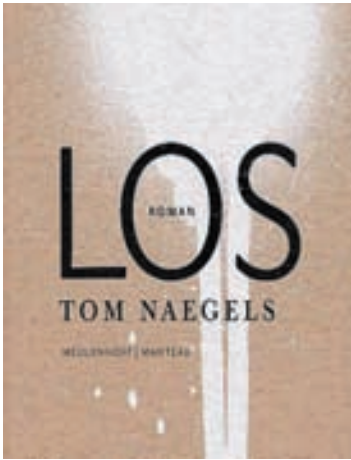

Scholendossier deel leerling
werkbladen

Sylvain De Bleeckere

GELEZEN EN GEZIEN

FILM

Het verhaal van de film *LOS* begint in 2005 met de publicatie van de gelijknamige roman van Tom Naegels. In 2008 is *LOS* ook de titel van een film van Jan Verheyen. Noteer hier jouw eerste indruk van de film, en vermeld ook of je vooraf de roman hebt gelezen. Deel die bevindingen dan met de groep en komt samen tot een schriftelijke synthese.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DOCUMENT

Hieronder vind je de eerste regels uit het hoofdstuk 6 van de roman *Los* van Tom Naegels. De roman telt 40 hoofdstukken. Lees het fragment aandachtig en ga dan na hoe de introductie van Nadia in de roman zeer sterk verschilt met die in de film. Indien je in het kader van de les de volledige roman kunt lezen, noteer dan ook nog minstens drie andere verschillen tussen het roman en het film.

Mijn gsm gaat. Nadia. Ik ben te moe, ik heb een uur naar een nurkse boekhouder en een scheldende Antwerpse moeten luisteren en een uur naar positieve jonge ouders. Ik moet nog een stuk schrijven. Wil ze me één dag met rust laten? Nadia is de vrouw voor wie ik Saskia verlaat. Ze is Pakistaanse, eenentwintig, en een jaar in België. Ze is hartveroverend in haar dramatiek, ophitsend in haar nukkigheid, en vreselijk moeilijk om te doorgronden. En ik die dacht dat je veertig moest zijn om daarvoor je zekerheden op te geven.

.....

.....

.....

.....

.....

WAAKHONDEN VAN DE DEMOCRATIE

FILM

“De waakhonden van de democratie” is een uitspraak van Tom die in de scène met Edgard voorkomt. Noteer de context van de scène. Schrijf neer waarvan Tom Edgard wil overtuigen. Beschrijf dan in je eigen woorden het milieu waarin zich de scène afspeelt (gebruik daarbij zeker het woord ‘media’).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DOCUMENT

In een witte sequentie maakt Tom zich behoorlijk boos over sommige reacties over de krant waarin hij schrijft. Lees aandachtig wat hij zegt. Het is duidelijk dat hij zich kritisch afzet tegen het onderscheid tussen wat men noemt 'de kwaliteitskranten en de populaire kranten'. Confronteer jouw visie met die van Tom uit de film.

Daar gaan we weer. Weer een Standaard-lezend, Arte-kijkend lid van de as van de ruimdenkendheid? Heeft onze krant nooit bekeken, maar heeft daar wel een objectief beeld van. Voor zulke mensen is onze krant een boulevardblad, plat populisme, pure pulp, terwijl wij gewoon een krant zijn die schrijft over wat er bij het zogenaamde volk leeft en het op een zodanige manier schrijft dat dat zogenaamde volk het ook nog wil lezen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LINK

Bezoek de website van auteur Tom Naegels (zie foto): <http://www.tomnaegels.be>. Zowel de roman Los als de film LOS zijn in die zin autobiografisch dat Tom Naegels inderdaad ook als freelance journalist heeft gewerkt (en nog steeds werkt als columnist van De Standaard). Klik op de website bij 'teksten', dan op 'essays en opniestukken' en klik dan op de titel: "Onderzoek bewijst: hoofdredactie Het Laatste Nieuws niet De Duivel!" Lees aandachtig de tekst en spiegel jouw mening over het onderscheid tussen kwaliteitspers en populaire pers met het standpunt van auteur Tom Naegels. Treed dan in discussie met je klasgenoten.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DOCUMENT

Lees op zijn website <http://www.tomnaegels.be> (klik op 'teksten' en dan op 'essays en opniestukken') de open brief die auteur Tom Naegels op 11 mei 2007 schreef aan burgemeester Patrick Janssens van Antwerpen, één jaar na de moorden van Hans Van Themsche: *Patrick? Spiegel de inhoud ervan aan het beeld dat de film LOS van de multiculturele samenleving geeft. Noteer jouw bevindingen en leg ze voor aan je klasgenoten.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LINK

Zoek in de dag- en weekbladen van de afgelopen week artikels over de problematiek van de asielzoekers in België. Vat de inhoud samen en probeer dan de thematiek van de asielzoekers in de film daarbij te betrekken. Hoe situeer je bijvoorbeeld in die thematiek de personages van Nadia en Didi?

.....

.....

.....

.....

.....

DOCUMENT

In de scène van Tom en Jamal komt er een belangrijk muzikaal moment voor. De song *Broken Wings*, de hit van 1986 van de groep Mr. Mister, weerklinkt. Jamal blijkt een fan te zijn van Mr. Mister. Hij laat de cd wat harder klinken en vraagt iedereen mee te zingen. Ook Tom zingt het refrein mee:

*Take these broken wings
And learn to fly again
And learn to live so free
And when we hear the voices sing
The book of love will open up
And let us in
Take these broken wings*

*Neem deze gebroken vleugels
En leer weer te vliegen
En leer om zo vrij te leven
En wanneer we de stemmen horen zingen
Het boek der liefde zal openen
En zal ons erin laten
Neem deze gebroken vleugels
(vertaling Nedtlyrics)*

Wat is volgens jou de diepere betekenis van deze bijzondere scène. Denk daarbij aan de betekenis ervan binnen de scène zelf (op het ogenblik dat ze zich afspeelt) en spiegel daarna de scène met het tafereel van de rellen, dat erna komt.

.....

.....

.....

.....

.....

LINK

De film evoceert de rellen in Antwerpen. Daarbij worden geen concrete gebeurtenissen met name genoemd. Verheyen gebruikt bijvoorbeeld geen nieuwsbeelden. Hij heeft de rellen zelf helemaal geregisseerd. Zoek via google over welke, concrete rellen het gaat? Beschrijf dan het grote verschil van de historische rellen met de evocatie ervan in de film. Denk daarbij aan de twee hoofdfiguren van de Marokaanse gemeenschap in de film.

.....

.....

.....

.....

.....

DOCUMENT

In een van de taferelen met Nadia moet Tom uitleggen wat 'grappig' is. Op de redactie zijn ze te weten gekomen dat hij een relatie heeft met de Pakistaanse Nadia. Hij vertelt haar:

Tom: Die rotzakken van de redactie hebben de hele dag om mijn kop zitten lachen.

Nadia: Waarom?

Tom: Grappige opmerkingen maken over ons.

Nadia: Als grappig, waarom dan boos?

Tom: Die opmerkingen zijn beledigend. Die mensen spreken slecht over ons.

Nadia: Waarom jij zeggen 'grappige opmerkingen'?

Tom: Dat is ironisch.

Nadia: Wat is ironisch?

Tom: Ironisch betekent dat ...je zegt het ene, maar bedoelt het tegenovergestelde.

Onderzoek zelf wat het onderscheid is tussen humor, ironie en sarcasme. Toon aan de hand van het personage van Tom aan waarom de humor van de film weinig of geen ironie en zeker geen sarcasme bevat. Wat is voor jou de grappigste scène uit de film? Vertel ze aan jouw klasgenoten.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

LINK

Vertrek van de opening van de film met 'de zot van de dag', mijnheer Leo Versporten. Bekijk zijn gedrag en opvatting vanuit het aspect humor. Link dat type van figuur aan het fenomeen van verzuring dat voorkomt bij tal van burgers die burens kunnen zijn van Versporten. Zoek concrete voorbeelden en uitingen van die verzuring in de samenleving. Deel ze met je klasgenoten en bekijk ze samen in het licht van de humor die eigen is aan de film LOS.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DE STRANGERS

FILM

In hoofdstuk 12 van zijn roman *Los* schrijft Tom Naegels over de Antwerpse groep De Strangers. Het begint als volgt:

De Strangers hebben tweeënvijftig jaar bestaan. En nu houden ze ermee op. Met een afscheidsconcert in de Elisabethzaal. De Strangers zijn een komisch gezelschap van vier zangers, die covers brengen van internationale hits met een eigen tekst in het Antwerps dialect. Ze zijn de laatste overlevenden van de ooit zo rijke Antwerpse volkscultuur, die in heel Vlaanderen populair was. In de jaren zeventig en tachtig stonden ze ettelijke keren in de hitparade. Ze hadden eigen programma's op de televisie. Ik ben een fan van De Strangers. Ik ken meer dan tien van hun teksten zo van buiten. Hoewel ik normaal geen Antwerps spreek, vloeit bij het meezingen dat boerse, besmette, onweerstaanbare dialect uit mij.

Jan Verheyen integreert De Strangers ook in de film en wel op een originele manier. Beschrijf zelf eerst de scène waarin dat gebeurt. De situatie verschilt duidelijk van die waarin Naegels De Strangers introduceert. Wat is de directe aanleiding voor het optreden van De Strangers in de film?

.....

.....

.....

.....

DOCUMENT

Bekijk de multiculturele samenleving in de film even vanuit het fenomeen taal. Nadia wil Nederlands leren om zich te kunnen inburgeren. Plaats daarnaast de figuren van Jamal en Ali van de Marokkaanse gemeenschap. Zij spreken perfect Nederlands, veel beter dan sommige autochtonen. Hieronder volgt het eerste deel van de rap van Jamal.

*Dames en heren, ik ben Jamal.
Dit is mijn waarheid, wie weet
wat ik vind? Dit is wat ik vind.
Vlaanderen is hypocriet. Zeg je waar
het op staat, word je zwartgemaakt.
Het is de politiek die graag praat,
die met initiatieven komt...
en hoopt dat het aanslaat.
Vlaanderen is bang.
Op straat wordt niet gepraat.
Er wordt gefluisterd.
Doe die ogen open en ontwaakt uit
die winterslaap. Jamal is mijn naam.*

Formuleer dan in je eigen woorden en in het licht van de filmische gegevens de relatieve waarde van de taal in de verstandhouding tussen groepen van diverse culturen. Er speelt duidelijk meer mee dan alleen maar de taal. Denk hier aan het tafereel van de rellen en de verzoeningsvergadering tussen de buurtbewoners en de vertegenwoordigers van de Marokkaanse gemeenschap. Ga daarover in gesprek met je klasgenoten.

.....

.....

.....

.....

.....

LINK

Veronderstel even dat je in de positie verkeert van Nadia. Ga dan naar de website van de Vlaamse overheid bij de rubriek van de inburgeringscursus. <http://www.binnenland.vlaanderen.be/inburgering>. Vorm je een mening over het gegeven van de inburgeringscursus en link je inzicht aan het beeld van de inburgeringscursus in de film.

.....

.....

.....

.....

DOCUMENT

In de schreeuw van Tom speelt de figuur van Ali een belangrijke rol. Ga de rol na van Ali in het verhaal en formuleer in je eigen woorden hoe zijn rol Tom doet veranderen, een verandering die begint in de scène met de schreeuw.

.....

.....

.....

LINK

De schreeuw van Tom verschilt van de beroemde schreeuw uit 1893, geschilderd door E. Munch. Dat is de schreeuw van de angst en de vertwijfeling. Waarom is de schreeuw van Tom meer te vergelijken met de schreeuw van een geboorte? Hoe blijkt dat namelijk uit de sequentie die na die van de schreeuw volgt?

.....

.....

.....

.....

.....

.....